

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства освіти і науки України,
Міністерства оборони України

_____ 20__ року № _____

ПОЛОЖЕННЯ

про кафедру військової підготовки Національного університету «Запорізька політехніка»

I. Загальні положення

1. Це Положення визначає засади функціонування кафедри військової підготовки (далі – кафедра) Національного університету «Запорізька політехніка» (далі – університет).

2. Положення розроблено відповідно до Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про військовий обов'язок і військову службу», постанови Кабінету Міністрів України від 01 лютого 2012 року № 48 «Про затвердження Порядку проведення військової підготовки громадян України за програмою підготовки офіцерів запасу» (із змінами), Інструкції про організацію військової підготовки громадян України за програмою підготовки офіцерів запасу, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України та Міністерства оборони України від 14 грудня 2015 року № 719/1289, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 31 грудня 2015 року за № 1678/28123 та Положення про військові навчальні підрозділи закладів вищої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України та Міністерства оборони України від 15 серпня 2018 року № 910/412, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30 жовтня 2018 року за № 1229/32681.

3. Кафедру створено згідно з наказом Міністра оборони України від 01 вересня 1996 року № 243 «Про заходи щодо вдосконалення підготовки офіцерських кадрів для Збройних Сил України».

Кафедра реорганізується і ліквідується рішенням Кабінету Міністрів України за поданням Міністерства оборони України (далі – МОУ), погодженим із Міністерством освіти і науки України (далі – МОН).

4. Кафедра є структурним підрозділом університету, що проводить освітню діяльність з підготовки громадян України (далі – громадян) за програмою підготовки офіцерів запасу, а також бере участь у науковій діяльності університету.

5. Кафедра розміщується на території та в приміщеннях університету.

6. Кафедра університету має свою печатку із зображенням малого Державного герба України, назвою університету, власною назвою і номером ідентифікаційного коду згідно з ЄДРПОУ та штампи для забезпечення повсякденної діяльності кафедри.

7. Кафедра діє на підставі Статуту університету та цього Положення.

8. Чисельні показники прийому на навчання на кафедру університету з кожної військово-облікової спеціальності визначаються відповідними наказами МОУ.

9. Перевірка діяльності кафедри університету здійснюється відповідно до законодавства України та наказів МОУ, МОН.

II. Основні завдання кафедри

1. Кафедра функціонує з метою:
 - військової підготовки громадян за програмою підготовки офіцерів запасу; організації та проведення наукової, науково-технічної, інноваційної та методичної діяльності;
 - здійснення військово-патріотичного виховання.
 Основними завданнями кафедри є:
 - організація, науково-методичне забезпечення і проведення всіх видів навчальних занять;
 - організація самостійної роботи громадян;
 - організація та проведення практичної підготовки громадян;
 - проведення діагностики результатів навчання громадян;
 - управління якістю навчального процесу;
 - підвищення професійного рівня та методичної майстерності керівного складу, науково-педагогічних працівників;
 - удосконалення існуючих, перспективних та розроблення нових методик, форм та технологій проведення всіх видів навчальних занять;
 - узагальнення досягнень зарубіжних країн у галузі будівництва та розвитку військових структур, способів ведення бойових дій, створення нових видів озброєння та військової техніки;
 - організація інформаційно-рекламної і видавничої діяльності для пропаганди досягнень шляхом видання монографій, підручників та інших наукових і науково-методичних матеріалів;
 - створення сучасної науково-експериментальної і навчально-лабораторної бази та їх ефективне використання;
 - виховання у громадян глибокого почуття любові до України, її народу, формування в них необхідних бойових якостей, духовної та психологічної готовності із зброєю в руках захищати Українську державу, формування якостей громадянина-патріота, особистої відповідальності за оборону і безпеку України, поваги до Конституції України та інших законів України, свідомого виконання вимог військової присяги і Статутів Збройних Сил України (далі – Статутів ЗСУ), наказів та директив МОУ і Генерального штабу Збройних Сил України (далі – ГШ ЗСУ);
 - виховання в громадян свідомого, творчого ставлення до навчання, високої культури поведінки;
 - морально-психологічне вивчення громадян (кандидатів для навчання на кафедрі), проведення професійного психологічного відбору;
 - забезпечення психологічної адаптації громадян відповідно до їх фаху та індивідуальних нервово-психологічних особливостей, проведення відповідної профілактичної роботи;
 - виховання у громадян високих професійних якостей, необхідних майбутньому офіцеру, здатному грамотно навчати та виховувати підлеглих, зміцнювати військову дисципліну і організованість, підтримувати постійну бойову готовність, уміло згуртовувати військові колективи, працювати в умовах демократизації життя у військах (силах).
2. Кафедра має право надавати освітні послуги відповідно до законодавства України.

3. Підготовка громадян за програмою підготовки офіцерів запасу здійснюється із залученням науково-педагогічних працівників і використанням матеріально-технічної бази університету та МОУ.

III. Структура кафедри та управління нею

1. Структура та чисельність особового складу кафедри визначається Типовими нормативами для розробки штатів (штатних розписів) вищих військових навчальних закладів, військових навчальних підрозділів закладів вищої освіти та військових ліцеїв, затвердженого наказом Міністерства оборони України від 23 лютого 2018 року № 82 (далі – типові нормативи).

2. Безпосереднє управління кафедрою здійснює завідувач кафедри.

3. Особовий склад кафедри поділяється на постійний і змінний.

До постійного складу кафедри належать:

керівний склад (завідувач, заступник завідувача кафедри з навчальної роботи), науково-педагогічні працівники, працівники.

До змінного складу кафедри належать громадяни, які проходять військову підготовку за програмою підготовки офіцерів запасу.

4. Для організації та проведення військової підготовки громадян за програмою підготовки офіцерів запасу на кафедрі передбачено утримання за штатним розписом посад постійного складу в межах норм, визначених типовими нормативами, а також у межах ліміту чисельності, встановленого на відповідний рік.

5. Для підготовки громадян за кошти фізичних осіб складається додатковий штатний розпис кафедри який утримується за рахунок коштів, отриманих за надання освітніх послуг, в якому визначається решта посад для забезпечення організації та проведення військової підготовки громадян за програмою підготовки офіцерів запасу.

6. Комплектування посад завідувача кафедри та його заступника, науково-педагогічних працівників здійснюється відповідно до Інструкції про порядок заміщення на конкурсній основі вакантних посад науково-педагогічних працівників у вищих військових навчальних закладах, військових навчальних підрозділах вищих навчальних закладів, що належать до сфери управління Міністерства оборони України, затвердженої наказом Міністерства оборони України та Міністерства освіти і науки України від 19 жовтня 2016 року № 542/1255 (із змінами), зареєстрованої у Міністерстві юстиції України 10 листопада 2016 року за № 1461/29591.

За умови відповідності кандидатів вимогам до посади, встановленим для науково-педагогічних працівників, перевага надається особам, які мають статус учасника бойових дій, відповідно до законодавства.

7. Прийняття цивільних осіб на посади постійного складу кафедри, які передбачені штатним розписом МОУ та додатковим штатним розписом ректора, здійснюється наказом ректора університету за погодженням з керівником органу військового управління, якому підпорядкована кафедра.

8. До науково-педагогічних працівників кафедри належать працівники, які обіймають посади науково-педагогічних працівників відповідно до законодавства України.

9. Посаду завідувача кафедри можуть займати особи, які мають, як правило, вчене звання (науковий ступінь), а також стаж науково-педагогічної роботи не менше п'яти років.

10. На посаду старшого викладача кафедри можуть призначатися особи: викладачі з науковими ступенями і вченими званнями або без них, які мають не менше п'яти років стажу науково-педагогічної (педагогічної) роботи, проводять навчальні заняття і мають видані навчально-методичні посібники;

висококваліфіковані фахівці з військ, органів військового управління, вищих військових навчальних закладів (далі – ВВНЗ), які мають ступінь вищої освіти магістра за відповідною спеціальністю і здійснюють педагогічну, науково-педагогічну діяльність.

На посади викладачів та асистентів кафедри можуть призначатися особи, які мають ступінь магістра за відповідною спеціальністю.

11. Функціональні посадові обов'язки науково-педагогічних працівників визначаються у встановленому порядку, посадові інструкції науково-педагогічних працівників розробляються і затверджуються завідувачем кафедри.

12. До підрозділу забезпечення кафедри належать працівники, які обіймають відповідні посади згідно зі штатним розписом та додатковим штатним розписом.

Посади у підрозділі забезпечення комплектуються працівниками, які мають необхідну професійну підготовку, достатні практичні навички в роботі за фахом.

Функціональні обов'язки посадових осіб підрозділів забезпечення визначаються згідно з законодавством. Посадові інструкції для посад підрозділів забезпечення розробляються у встановленому законодавством порядку і затверджуються завідувачем кафедри.

13. Контингент громадян, які проходять військову підготовку за програмою підготовки офіцерів запасу, складається з підрозділів: курс (батарея (рота), взвод – під час навчального збору), навчальний взвод і відділення.

IV. Права та обов'язки завідувача кафедри

1. Завідувач кафедри забезпечує готовність кафедри до переведення на функціонування в умовах особливого періоду, належний моральний та психологічний стан колективу, професійну підготовку, військову і трудову дисципліну особового складу, якість і повноту виконання планів з підготовки громадян за програмою підготовки офіцерів запасу, здійснення навчально-виховної, наукової, науково-технічної, інноваційної та методичної діяльності, належну експлуатацію та збереження озброєння і військової техніки, а також організацію забезпечення охорони державної таємниці, захисту іншої інформації з обмеженим доступом, технічного захисту інформації.

Завідувач кафедри у своїй діяльності виконує обов'язки і користується правами, що визначені законодавством України, Статутом університету та цим Положенням.

2. Функціональні обов'язки завідувача кафедри визначаються відповідно до Статутів ЗСУ, наказів (директив) МОУ, МОН, ректора університету, Статуту університету і цього Положення

Посадова інструкція завідувача кафедри затверджується ректором університету та керівником органу військового управління, якому підпорядкована кафедра.

3. Завідувач кафедри зобов'язаний:

постійно підтримувати готовність кафедри до функціонування в умовах особливого періоду;

забезпечувати виконання освітніх програм підготовки громадян за програмою підготовки офіцерів запасу;

організовувати та здійснювати контроль навчальної, методичної, наукової, науково-технічної, інноваційної та виховної роботи на кафедрі;

організовувати розроблення навчальних планів, програм, забезпечувати повне і якісне їх виконання;

уживати заходів щодо зміцнення дисципліни особового складу і підтримання правопорядку на кафедрі;

розробляти правила внутрішнього розпорядку кафедри, забезпечувати та контролювати їх виконання;

своєчасно готувати та подавати встановленим порядком пропозиції щодо корегування додаткового штатного розпису кафедри, забезпечувати дотримання штатно-фінансової дисципліни у межах компетенції;

організовувати розроблення та затвердження переліку службових обов'язків та посадових інструкцій для усіх працівників особового складу кафедри і забезпечувати контроль за їх виконанням;

розподіляти функції управління кафедрою між своїм заступником, визначати його службові обов'язки;

визначати навчальне навантаження науково-педагогічних працівників кафедри в межах, що встановлюються відповідно до вимог нормативно-правових актів МОУ та МОН;

уживати заходів щодо постійного вдосконалення освітнього процесу і втілення передових методів навчання і виховання осіб, які навчаються, забезпечувати проведення занять на високому науковому і методичному рівнях;

організовувати роботу з військово-професійної орієнтації та професійного психологічного відбору громадян, які виявили бажання навчатися за програмою підготовки офіцерів запасу;

організовувати та проводити відбір громадян, які залучаються до військової підготовки за програмою підготовки офіцерів запасу;

брати участь у розробленні кваліфікаційних характеристик професій, які визначають вимоги до підготовки офіцерів запасу з відповідних військово-облікових спеціальностей;

подавати пропозиції щодо відрахування та поновлення на навчання громадян, які залучаються до військової підготовки за програмою підготовки офіцерів запасу;

організовувати та проводити атестування громадян, які мають освітній ступінь вищої освіти не нижче бакалавра, пройшли повний курс військової підготовки за програмою підготовки офіцерів запасу та склали встановлені іспити, до присвоєння первинного військового звання «молодший лейтенант запасу»;

організовувати проведення розрахунків вартості військової підготовки громадян за програмою підготовки офіцерів запасу для укладання відповідних контрактів з громадянами, які виявили бажання пройти військову підготовку за

рахунок коштів фізичних осіб, та за своїм підписом і підписом ректора університету подавати розрахунки до відповідного структурного підрозділу МОУ на затвердження;

особисто проводити навчальні заняття;

організувати експлуатацію та збереження озброєння і військової техніки, що знаходяться на кафедрі;

забезпечувати вдосконалення матеріально-технічної бази, складання і подання заявок до відповідних постачальних органів на отримання озброєння, військової техніки, паливно-мастильних матеріалів, військового майна та літератури для кафедри;

організувати та здійснювати зв'язок з іншими структурними підрозділами університету з навчально-методичних питань, підтримувати зв'язки з військовими частинами, установами, військовими навчальними закладами, підприємствами та організаціями з питань діяльності кафедри;

забезпечувати охорону праці, дотримання законності та внутрішнього порядку на кафедрі та в місцях тимчасового виконання завдань особовим складом;

забезпечувати охорону державної таємниці, захист іншої інформації з обмеженим доступом, технічний захист інформації та здійснювати контроль за їх станом;

забезпечувати своєчасне подання встановленої звітності.

4. Завідувач кафедри, у межах своїх повноважень, видає накази і розпорядження, обов'язкові для виконання особовим складом і працівниками кафедри.

V. Права і обов'язки осіб, які проходять військову підготовку

1. Громадяни, які проходять військову підготовку за програмою підготовки офіцерів запасу, крім прав, передбачених Законом України «Про вищу освіту», мають право:

брати участь у наукових роботах з військової тематики;

вивчати з дозволу завідувача кафедри визначені ним окремі теми розділів програми підготовки, за індивідуальними планами (для громадян, які пройшли строкову військову службу до вступу до ЗВО).

2. Громадяни, які проходять військову підготовку за програмою підготовки офіцерів запасу, крім обов'язків, передбачених Законом України «Про вищу освіту», зобов'язані:

сумлінно вивчати військову справу, наполегливо оволодівати командирськими, методичними та практичними навичками за встановленою військовою (військово-обліковою) спеціальністю;

відвідувати всі заняття, у встановлені терміни складати заліки та екзамени, передбачені програмою підготовки, брати участь у заходах, що проводяться на кафедрі;

дотримуватись на заняттях вимог Статутів ЗСУ і розпорядку дня кафедри;

прибувати на заняття одягненими у військову форму, визначену завідувачем кафедри, мати акуратну зачіску;

зберігати військове майно, озброєння, військову техніку, навчальне обладнання, дотримуватись заходів безпеки під час проведення занять зі зброєю та на військовій техніці;

виконувати вимоги режиму секретності та не допускати розголошення державної таємниці, яка їм буде довірена або стане відомою під час навчання. Інші права та обов'язки визначені законами та Статутом університету.

VI. Порядок організації освітньої, наукової, науково-технічної та інноваційної діяльності

1. Освітня діяльність.

1.1. Освітня діяльність кафедри полягає в здійсненні військової підготовки громадян за програмою підготовки офіцерів запасу і передбачає навчальну, виховну і методичну діяльність. Перелік документів, які складаються на кафедрі з питань підготовки офіцерів запасу, визначаються МОУ та МОН.

Освітня робота є одним з основних видів діяльності кафедри і проводиться відповідно до затверджених програм військової підготовки.

Військова підготовка включається як окрема дисципліна до навчальних планів освітніх програм, що реалізуються університетом.

З метою досягнення результатів навчання, які відповідають кваліфікаційній характеристиці офіцера, програмою військової підготовки визначаються результати вивчення навчальної дисципліни та її зміст, логічна послідовність вивчення окремих компонентів, графік навчального процесу, форми проведення навчальних занять та їх обсяг, форми та засоби поточного і підсумкового контролю.

До освітньої роботи відносяться заходи з планування, організації і проведення всіх видів занять, поточного та підсумкового контролю за засвоєння навчального матеріалу.

1.2. Для проведення військової підготовки в навчальних планах закладів вищої освіти, передбачається не менш як 29 кредитів ЄКТС з яких не менше 435 годин – на заняття під керівництвом науково-педагогічних працівників та 435 годин – на самостійну роботу. Військова підготовка, як правило, планується та проводиться протягом одного навчального дня на тиждень (методом проведення «військового дня») протягом двох років навчання.

1.3. Планування навчальної роботи повинно забезпечити повне і якісне виконання програми військової підготовки, вивчення її розділів на базі знань, які отримують громадяни з цивільної спеціальності, логічну послідовність їх вивчення, взаємозв'язок тактичної (тактико-спеціальної) підготовки з іншими розділами програми військової підготовки, рівномірне навчальне навантаження науково-педагогічних працівників і раціональне використання навчально-матеріальної бази кафедри для практичного навчання громадян.

Планування освітнього процесу повинно бути завершено за два тижні до початку нового навчального року.

Планування навчальної роботи на кафедрі передбачає:

- складання плану роботи кафедри на навчальний рік;
- складання плану роботи на календарний місяць;
- розрахунок річного навантаження науково-педагогічних працівників;
- складання графіку-календаря навчального процесу кафедри на навчальний рік;
- складання розкладу навчальних занять;

складання розкладу екзаменів;
підготовку індивідуальних планів роботи науково-педагогічних працівників на навчальний рік.

Крім зазначених документів, на кафедрі можуть розроблятися й інші необхідні документи з планування, організації і обліку на основі вимог керівних документів МОУ та МОН.

1.4. Основними видами навчальних занять є: лекції, семінарські, практичні, індивідуальні, групові заняття, самостійні заняття під керівництвом науково-педагогічного працівника, тактичні (тактико-спеціальні) заняття, в тому числі під час проходження навчального збору, контрольні (тестові) роботи, консультації, самостійна робота. За рішенням кафедри можуть проводитися конференції, ділові ігри, імітаційні вправи та інші заняття. Облік всіх видів занять здійснюється у журналі обліку навчальних занять.

1.5. Громадяни, які мають або здобувають ступінь вищої освіти не нижче бакалавра, пройшли теоретичний і практичний курс навчання з військової підготовки на кафедрі, залучаються до проходження навчального збору, передбаченого програмою військової підготовки.

1.6. Призов і направлення громадян, які проходять військову підготовку, на навчальний збір здійснюються військовими комісаріатами за списками, наданими кафедрою.

Перед початком проведення навчального збору громадяни, які проходять військову підготовку, направляються для проходження медичного огляду військово-лікарською комісією за місцем перебування на військовому обліку.

1.7. Начальником навчального збору призначається один із заступників командира військової частини, на базі якої організовується і проводиться збір.

Обов'язки командирів навчальних рот на зборах виконують офіцери військової частини. Громадяни, які виконують обов'язки командирів навчальних взводів (відділень), мають бути підготовлені заздалегідь на кафедрі до виконання обов'язків за цими посадами.

1.8. Громадяни, які проходять військову підготовку, під час збору залучаються до несення служби добового наряду. За практичне несення внутрішньої служби громадянам виставляються оцінки в журнали обліку навчальних занять.

1.9. Громадяни, які систематично або грубо порушують військову дисципліну та громадський порядок під час проходження навчального збору, наказом начальника навчального збору усуваються від проходження збору і направляються до університету (місця проживання).

1.10. Тривалість проведення навчального збору становить 30 діб, з яких:

24 доби – на бойову, національно-патріотичну підготовку та на складання випускного екзамену;

1 доба – на влаштування й організацію внутрішньої служби після прибуття до військової частини;

1 доба – на обслуговування і здавання озброєння, військової техніки та майна після завершення збору;

4 доби – вихідні дні.

Тривалість навчального тижня на навчальному зборі становить 6 діб, навчального дня – 6 годин занять і 2 години самостійної підготовки, в передвихідні (передсвяткові) дні – 6 годин занять без проведення самостійної

підготовки. Крім того, передбачається час на проведення виховної, спортивно-масової роботи і час на обслуговування військової техніки та озброєння.

1.11. Під час збору проводиться необхідна робота з підготовки громадян, які проходять військову підготовку, до складання Військової присяги.

1.12. Після проходження всієї програми навчального збору та складання випускного екзамену громадяни, які проходять військову підготовку, в урочистих умовах складають Військову присягу.

Про складання Військової присяги в посвідченні про приписку до призовної дільниці та особовій картці громадянина, який проходив військову підготовку, робиться відмітка «Військову присягу склав (день, місяць, рік)».

2. Наукова і науково-технічна діяльність.

2.1. Наукова діяльність є одним з основних напрямів діяльності кафедри і службовим обов'язком керівного складу, науково-педагогічних працівників кафедри.

Важливою передумовою досягнення високого рівня якості підготовки офіцерів запасу є:

інтегрування вищої освіти та науки;

використання в освітньому процесі досягнень науково-технічного прогресу та залучення осіб, які навчаються, до участі у виконанні наукових досліджень, що ведуться на кафедрі;

забезпечення зв'язку наукової та науково-технічної діяльності з освітнім процесом шляхом організації функціонування наукових гуртків воєнно-наукового товариства.

2.2. Основними завданнями наукової діяльності на кафедрі є:

дослідження актуальних проблем воєнної науки і перспектив розвитку військової освіти;

узагальнення досягнень зарубіжних країн у галузі будівництва та розвитку військових структур, способів ведення бойових дій, створенні нових видів озброєння та військової техніки;

організація інформаційно-рекламної і видавничої діяльності для пропаганди досягнень кафедри шляхом видання науково-методичних матеріалів;

створення сучасної навчально-лабораторної бази та її ефективне використання в освітньому процесі.

2.3. Основними формами наукової та науково-технічної діяльності на кафедрі є:

виконання наукових досліджень, підготовка публікацій (наукових статей, підручників), доповідей, розроблення програмного забезпечення, а також участь у розробленні статутних документів за планами відповідних органів військового управління;

організація роботи воєнно-наукового товариства громадян, які навчаються на кафедрі;

аналіз, узагальнення і розповсюдження досвіду наукової діяльності та його втілення у освітній процес кафедри;

участь у наукових конференціях і семінарах.

2.4. Кафедра розробляє річний план наукової роботи на календарний рік.

3. Інноваційна діяльність.

3.1. Інноваційна діяльність кафедри – вид діяльності, пов'язаний із трансформацією наукових досліджень і розробок, інших науково-технологічних досягнень у новий чи покращений освітній продукт, в оновлений чи вдосконалений технологічний процес, що використовується у практичній діяльності, чи новий підхід до реалізації освітніх послуг, їх адаптацію до актуальних вимог армії.

3.2. Інноваційна діяльність кафедри інтегрована в освітню діяльність.

Основними завданнями інноваційної діяльності є:

впровадження в освітній процес інноваційних методик навчання;

вивчення науково-педагогічними працівниками інноваційних технологій розроблення озброєння;

вивчення новітніх зразків озброєння та військової техніки;

впровадження в освітній процес новітнього комп'ютерного забезпечення;

навчально-методичне забезпечення організації, проведення та управління якістю освітньо-виховного процесу;

підвищення методичної майстерності керівного складу, науково-педагогічних працівників;

удосконалення методики, форм та технологій проведення всіх видів навчальних занять тощо.

3.3. Основними формами і напрямками інноваційної діяльності на кафедрі є:

навчально-методичні збори і наради;

інструкторсько-методичні, показові, відкриті та пробні заняття;

лекції, доповіді, повідомлення з питань методики навчання, загальної та військової педагогіки і психології;

розробка і вдосконалення навчально-методичних матеріалів;

впровадження дистанційного навчання;

вивчення та реалізація в навчально-виховному процесі передового педагогічного досвіду та досвіду бойової підготовки військ;

розробка та впровадження в освітній процес комп'ютерних програм та електронних посібників;

застосування сучасних методів вимірювання результатів навчання.

3.4. Кафедра є центром інноваційної роботи. На засіданнях кафедри обговорюються питання вдосконалення структури і змісту навчальних розділів, методики проведення і матеріально-технічного забезпечення навчальних занять, підготовки науково-педагогічних кадрів і підвищення кваліфікації особового складу кафедри, проведення методичних експериментів тощо.

Кафедра розробляє план методичної роботи на навчальний рік.

3.5. Навчально-методичні збори на кафедрі проводяться перед початком навчального року. На зборах доводяться підсумки роботи за навчальний рік, відпрацьовуються раціональні підходи до навчальної, методичної та виховної роботи, організовується проведення лекцій і доповідей на військово-педагогічні, науково-методичні та спеціальні теми, доводяться вказівки щодо порядку реалізації в навчально-виховному процесі нових вимог нормативних документів і досвіду військ (сил).

Методичні наради проводяться з метою вирішення конкретних питань навчально-методичної роботи на кафедрі.

3.6. Інструкторсько-методичні заняття проводяться з найбільш важливих і складних тем навчальних занять, особливо з тих, що здійснюються двома і більше викладачами.

Метою інструкторсько-методичних занять є відпрацювання питань раціональної організації та проведення навчальних занять, засвоєння найбільш ефективних методичних прийомів, установа загального порозуміння і методики відпрацювання навчальних питань.

Інструкторсько-методичні заняття проводять завідувач кафедри, його заступники, найбільш підготовлені та висококваліфіковані викладачі.

3.7. Показові заняття проводяться завідувачем кафедри, його заступником, а також досвідченими і висококваліфікованими викладачами з метою показу найбільш ефективної організації і методики проведення навчальних занять, ефективних методів використання на заняттях лабораторного обладнання, озброєння та військової техніки, інших елементів навчально-матеріальної бази. Показові заняття організовуються відповідно до розкладу навчальних занять. На них мають бути присутні науково-педагогічні працівники.

3.8. Відкриті заняття проводяться відповідно до розкладу навчальних занять з метою обміну досвідом, надання допомоги викладачам з організації занять і вдосконалення методики їх проведення.

3.9. Пробні заняття проводяться за участі завідувача кафедри та науково-педагогічних працівників з метою визначення підготовленості викладача до самостійного проведення навчальних занять, а також розгляду організації та методики проведення навчальних занять з нових тем і питань. Пробні заняття проводяться без громадян.

3.10. Показові, відкриті та пробні заняття обговорюються на засіданнях кафедри і оформляються відповідним протоколом.

VII. Майно та джерела фінансування кафедри

1. Матеріально-технічну базу кафедри складає комплекс матеріальних та технічних засобів, будівель та споруд, що призначені для забезпечення військової підготовки осіб, які навчаються, за відповідними військово-обліковими спеціальностями згідно з навчальними планами і програмами військової підготовки.

2. Основними елементами навчально-матеріальної бази кафедри є:

навчальна військова техніка та озброєння;

навчально-лабораторна база (лабораторне устаткування та обладнання, обчислювальна техніка, технічні засоби навчання і контролю тощо);

аудиторії, класи, кабінети, бібліотека, викладацькі кімнати, інші навчальні та навчально-допоміжні приміщення;

навчальні майстерні, бокси, пункти технічного обслуговування, склади для зберігання військової техніки, зброї, приладів;

стрілецький тир відпрацювання завдань загальновійськової та спеціальної підготовки;

інші матеріальні та технічні засоби, будівлі та споруди;

підручники та навчальні посібники, наукова та довідкова література, статuti, порадики, правила та курси стрільби, інші нормативні документи та навчальні матеріали.

3. Для проведення навчального збору, передбаченого програмою військової підготовки, за погодженням із замовником кафедра використовує навчальну базу військової частини.

4. Забезпечення військовою технікою та озброєнням, боєприпасами, транспортними засобами, навчально-тренувальними засобами, приладами, апаратурою, інструментом, запасними частинами до військової техніки та озброєння, а також військовими статутами, порадиниками, посібниками, інструкціями, топографічними картами, спеціальною літературою, пальним та мастильними матеріалами, спеціальними рідинами та іншими матеріалами відповідно до штатних розписів, табелів та норм постачання здійснюється за заявками завідувача кафедри через відповідні постачальні органи МОУ.

5. Забезпечення кафедри матеріальними засобами, а також порядок монтажу (демонтажу), налагодження (регулювання) озброєння і військової техніки, проведення поточного, середнього та капітального ремонту військової техніки та озброєння встановлюється МОУ.

6. Забезпечення кафедри нормативними документами МОУ, іншими документами та навчальними кінофільмами покладається на керівника органу військового управління, якому підпорядкована кафедра.

7. Розвиток і вдосконалення навчально-матеріальної бази кафедри здійснюється на основі перспективного (п'ятирічного) та річних планів, які розробляються кафедрою. Перспективний план розвитку навчально-матеріальної бази узгоджується з керівником органу військового управління, якому підпорядкована кафедра, та затверджується ректором університету.

8. Фінансування кафедри здійснюється за рахунок коштів, отриманих університетом від надання фізичним особам платних послуг у галузі вищої освіти, пов'язаних із військовою підготовкою громадян за програмою підготовки офіцерів запасу.

9. З метою забезпечення функціонування кафедри університет здійснює:
капітальне будівництво, експлуатацію та ремонт будівель і споруд кафедри з необхідною чисельністю посад для осіб, які забезпечують експлуатацію зазначених споруд;

виділення кафедрі коштів на відрядження працівників, які пов'язані з освітнім процесом, на оплату за користування службовими телефонами та ведення секретного і службового діловодства та листування;

охорону озброєння, військової техніки та майна, що передані МОУ для підготовки офіцерів запасу;

витрати на утримання, розвиток і вдосконалення навчально-матеріальної бази, придбання витратних матеріалів та інші навчальні потреби відповідно до затверджених кошторисів.

VIII. Інші питання функціонування кафедри

1. Підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників.

Підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників здійснюється під час проведення ними всіх видів навчальних занять, методичної та наукової роботи, під час занять з індивідуальної підготовки, а також у процесі самостійної роботи з удосконалення військових і спеціальних знань.

Підвищення кваліфікації, крім того, здійснюється науково-педагогічними працівниками у навчальних закладах системи підвищення кваліфікації фахівців МОУ та інших органів виконавчої влади України, на стажуванні в провідних ВВНЗ, а також на курсах, які забезпечують індивідуальний професійний розвиток науково-педагогічних працівників.

На кафедрі робота з підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників організовується згідно з перспективним і річним планами підвищення кваліфікації.

Підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників кафедри планує і організовує завідувач кафедри. На кожного призначеного на кафедру науково-педагогічного працівника, який починає педагогічну діяльність на кафедрі, розробляється план його професійного становлення, розрахований на два роки. Для безпосереднього керівництва і надання допомоги такому науково-педагогічному працівнику призначається керівник із числа досвідчених науково-педагогічних працівників кафедри, які мають практичний досвід викладацької діяльності не менше п'яти років.

Підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників кафедри на курсах підвищення кваліфікації або стажування в провідних ВВНЗ здійснюється один раз на 5 років.

2. Виховна робота.

Виховна робота на кафедрі є невід'ємною частиною освітньо-виховного процесу і включає в себе організаційні, морально-психологічні, педагогічні, інформаційні, культурно-просвітницькі та військово-соціальні заходи, які проводяться з метою формування у громадян морально-психологічних якостей, необхідних для військової служби.

Основними завданнями виховної роботи на кафедрі є:

виховання у громадян глибокого почуття любові до України, її народу, виховання в них бойових якостей, духовної та психологічної готовності із зброєю в руках захищати Українську державу;

формування у громадян поваги до Конституції України та інших законів України, свідомого виконання вимог Статутів ЗСУ, наказів МОУ і ГШ ЗСУ;

виховання у громадян свідомого, творчого ставлення до навчання, високої культури поведінки; високих моральних і бойових якостей на історичних традиціях українського народу, гордості за належність до ЗСУ, вірності традиціям і бойовому прапору;

забезпечення психологічної адаптації всіх категорій працівників кафедри відповідно до їх фаху та індивідуальних нервово-психологічних особливостей, проведення відповідної профілактичної роботи;

вивчення та коригування соціально-психологічного стану, проведення соціально-психологічних заходів щодо зміцнення дисципліни;

організація та проведення заходів з виконання вимог законодавчих актів України щодо соціального і правового захисту працівників та членів їх сімей;

виховання в громадян якостей, необхідних майбутньому офіцеру, здатному грамотно навчати та виховувати підлеглих, зміцнювати військову дисципліну і організованість, підтримувати постійну бойову готовність, уміло згуртовувати військові колективи.

3. Внутрішній порядок.

Внутрішній порядок на кафедрі організовується відповідно до законодавства України, наказів (директив) МОУ, ГШ ЗСУ, наказів ректора університету та керівника органу військового управління, якому підпорядковується кафедра.

З метою формування у громадян практичних навичок у виконанні вимог військових статутів, виконавчої та військової дисципліни, забезпечення високої організованості та стройової підтягнутості видається наказ про формування навчальних взводів, встановлюється розпорядок дня, форма одягу, порядок поведінки громадян під час проведення навчального процесу на кафедрі, а також порядок роботи науково-педагогічних працівників та працівників.

Розпорядок дня розробляється на кафедрі і затверджується завідувачем кафедри. Розпорядком дня передбачається час для навчальних занять, самостійної підготовки, догляду за військовою технікою та озброєнням, тренувань за спеціальністю, виховної роботи (у поза навчальний час). Крім того, в ньому визначається робочий час науково-педагогічних працівників і працівників.

Для контролю дотримання визначених вимог повсякденної діяльності, консультацій громадян призначається черговий викладач кафедри.

Ректор
Національного університету
«Запорізька політехніка»

професор

Віктор ГРЕШТА

Командувач
Сухопутних військ
Збройних Сил України

генерал-майор

Геннадій ШАПОВАЛОВ